

SÁCH HOA MAI
Số 3 Giá 0\$10

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 27186

*Depot Legal
Des livres
tirage
sur des exemplaires
originaux*



Tham Thi Thâm

của NGUYEN VAN NGHIEM



*160 Indoch.
Pièce 901*

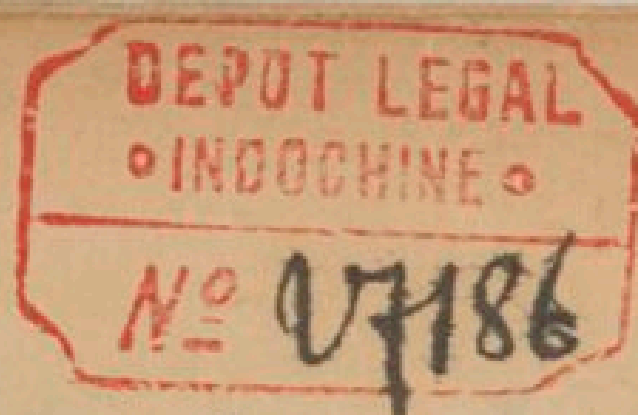
Cộng lực

Mục đích của chúng tôi khi ra loại sách Hoa Mai

Thấy trong nước hiện nay những loại sách dành riêng cho học sinh ít quá. Sách kiểm-hiệp, sách phong-tình làm sai-lạc cả trí phán-đoán, làm hư cả cái bản năng ngây thơ, quý báu của các học sinh. Vì lẽ đó, chúng tôi cho ra loại sách HOA - MAI, phỏng theo loại Livre Rose của nước Pháp, sách đẹp, giá rẻ, có tính cách luân-lý, hoặc lịch-sử, hoặc khoa-học, do những nhà văn có chân tài viết.

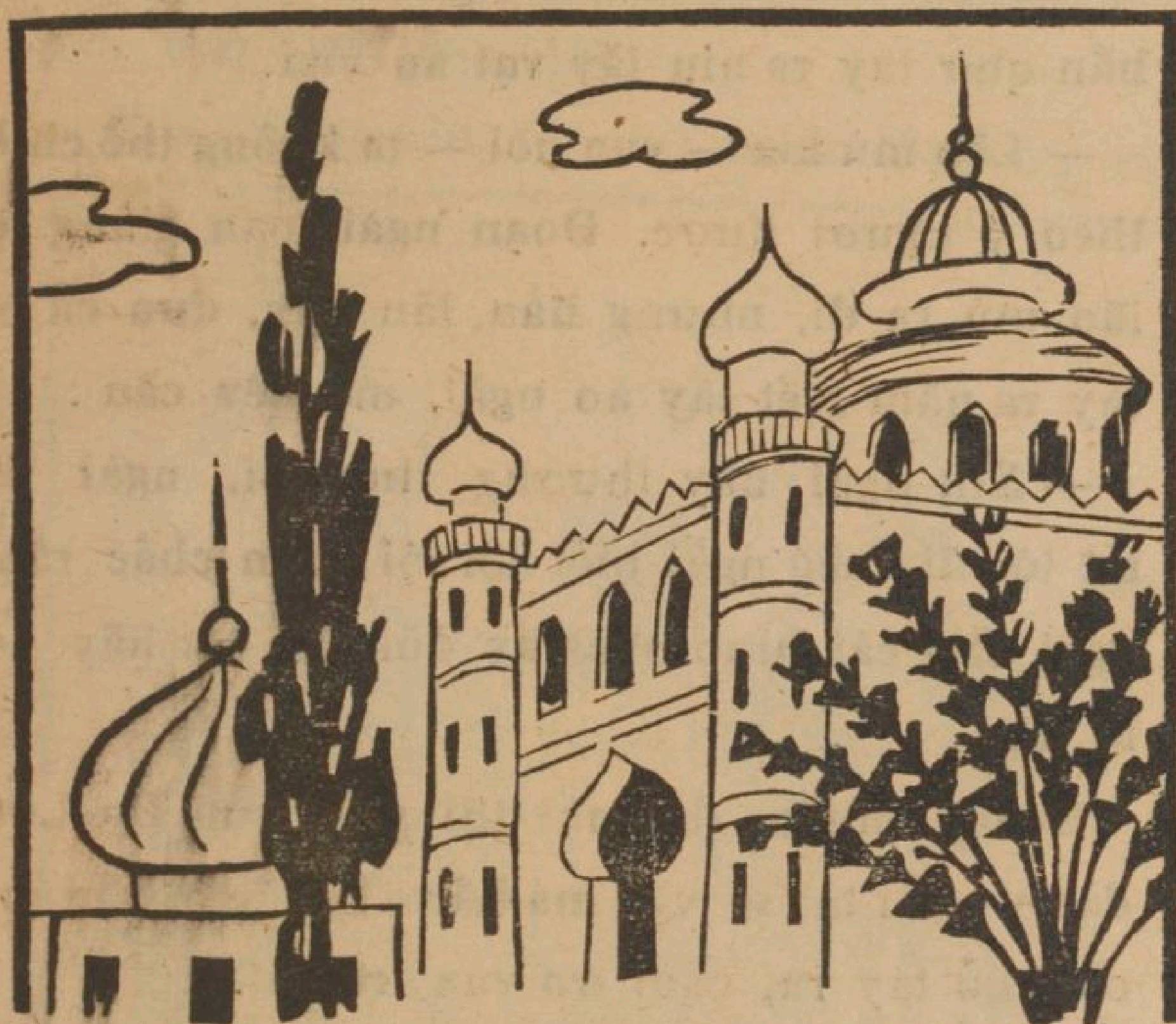
Mục-đích của chúng tôi là giúp đỡ vào việc gia-đình giáo-dục, bài trừ những loại sách có hại cho học-sinh, gây lòng tin-cần. Các bậc huynh-trưởng, tự nay đã chắc-chắn có loại sách Hoa Mai rất đĩnh-dẫn, cho con em. các ngài không mất thì giờ lựa chọn nữa. Và không có cái quà gì quý giá bằng một cuốn sách Hoa-Mai rất đẹp, rất có ích, rất vui, giá 0\$10, mà các ngài mua để làm quà cho các em, các con, các cháu.

Nhà xuất bản Cộng-Lực



THAM THÌ THÂM

Hoàng-Đạt NGUYỄN-VĂN NGHIÊM



Vua Hạ-Luân một hôm cùng tể-tướng Bạch-Hòa vi-hành ra ngoài thành chơi. Qua cầu Hạ-lý-Văn, hai người bỗng gặp một lão ăn mày mù cả hai mắt chìa tay ra xin tiền. Thương tình, vua Hạ-Luân đặt vào tay hắn một đồng tiền vàng và toan giảo bước đi ngay. Nhưng lão ăn mày đã nắm chặt lấy tay vua giữ lại :
— Xin ngài đã làm ơn thì làm phúc cho chót, ngài hãy tát cho tôi một cái vào má rồi hãy đi.

Nói xong, lão dờ tay vua ra để vua được tự do tát vào mặt hắn. Sợ vua không nỡ tát, hắn quờ tay ra níu lấy vạt áo vua.

— Lão mù kia — vua nói — ta không thể chiều theo ý người được. Đoạn ngài toan giăng tay lão mù ra đi, nhưng hắn, lần này, đưa cả hai tay ra nắm riết lấy áo ngài, mà kêu cầu :

— Xin ngài hãy thương tình tôi, ngài hãy tát tôi đi, nếu ngài biết tội tôi, dám chắc rằng, ngài cho cái hình phạt ấy đối với tôi hãy còn là nhẹ.

Chẳng muốn để mất thì giờ, vua Hạ-Luân đành phải tát sế vào má hắn. Bảy giờ hắn mới chịu bỏ tay ra, cảm ơn vua rồi rít.

Vua và tể-tướng lại lên đường, nhưng đi được vài bước, vua quay lại bảo :

— Bạch-Hòa ơi, ta đoán chắc lão mù kia có nỗi khổ tâm gì đây. Ta muốn biết lắm, vậy người hãy quay lại, dặn hắn đến trưa mai vào hầu ta.

— Xin tuân-lệnh.

Tể-tướng Bạch-Hòa liền quay ngay lại phía cầu Hạ-lý Văn. Đến chỗ lão ăn mày, ông

liền dúi vào tay hắn một đồng tiền vàng và cũng tát sế vào má hắn một cái, đe dọa nói cho hắn biết lệnh vua đòi.

Trưa hôm sau, lão mù được tể-lương Bạch-



Xin bệ-hạ hãy tát tôi đi (trang 2)

Hòa dẫn vào châu vua. Gã mù quỳ trước sân rồng, tung hô vạn tuế, rồi đứng sang một bên. Vua phán hỏi tên họ.

— Tâu bệ hạ, tên con là Bà-ba-Lá.

— Bà-ba-Lá ! người hãy nói cho ta biết, tại làm sao người lại ăn xin một cách kỳ-khôi như vậy ?

— Tâu bệ hạ, chuyện con tưởng không đáng để bệ hạ chú ý tới. . .

Con không dám kể sợ làm rờm tai bệ-hạ.

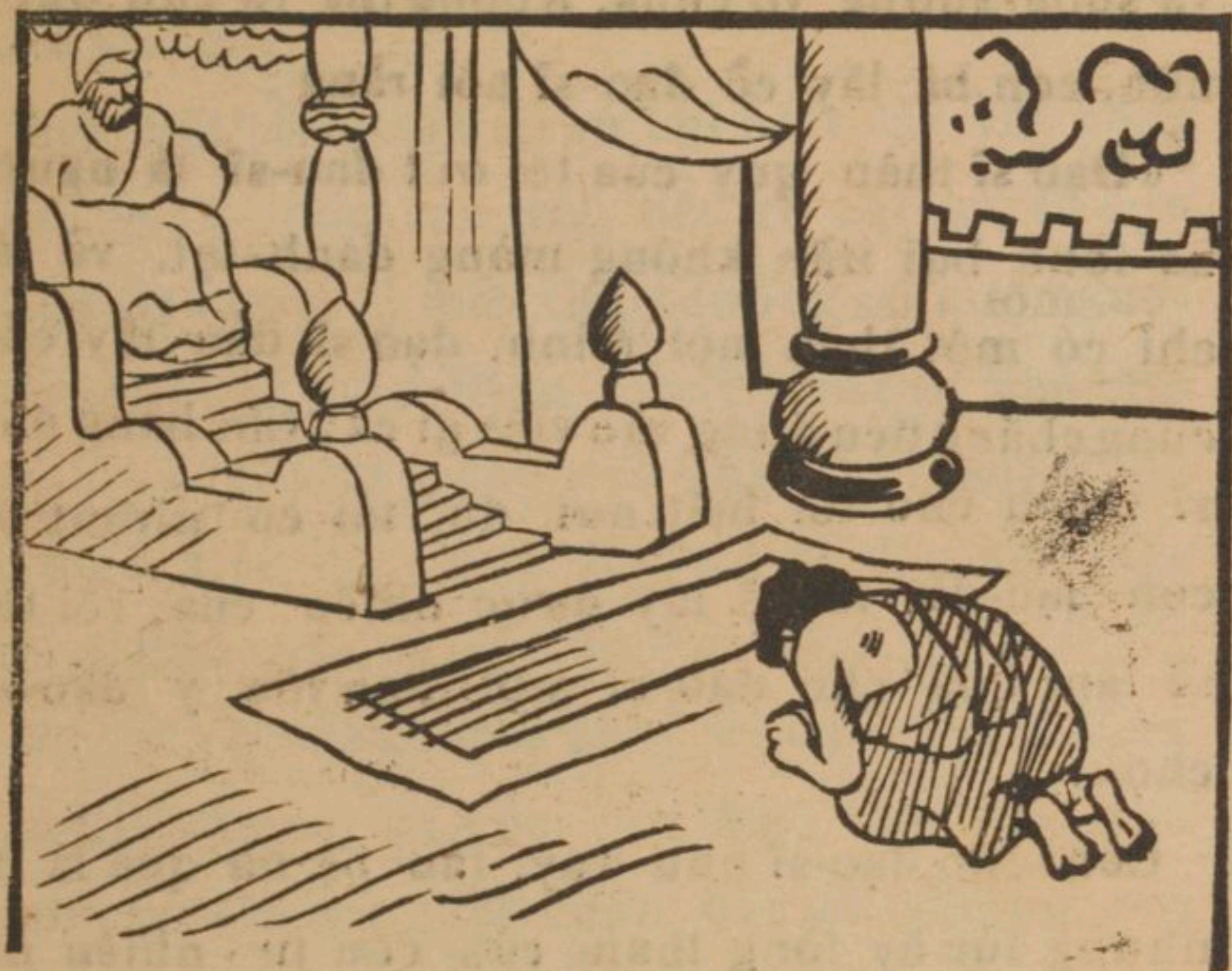
— Không, ta cho phép, người cứ nói, chính ta cũng sẵn lòng muốn nghe chuyện nhà người lắm. . .

Thấy vua đã truyền, đâu dám trái lệnh, Bà-ba-Lá liền bắt đầu kể :

— Tâu bệ hạ, con sinh trưởng ở Bá-hạ. Cha mẹ con mất đi để lại gia sản cũng nhiều. Vốn xưa nay, tính vẫn cần-kiệm, con rất quý đồng tiền, con thiết nghĩ tiền tài tuy con có dư-dật dấp, nhưng một ngày kia nó cũng phải hết nếu con cứ ngồi ăn không. Bởi vậy, con quyết chí đi buôn, vốn có duyên về thương mại, nên chẳng bao lâu con đã gây thêm được cái vốn to. Con đã thành chủ-nhân một lâu đài tráng-lệ, một mình

có tới chín mươi con lạc-đà để chở hàng-hóa.(1)

Tuy nhiên được như vậy con vẫn chưa bài lòng, con còn muốn giấu thêm nữa. Một hôm con chở hàng sang Bàn-sô-hạ, bán xong lúc trở về, con đang cho 90 con lạc-đà ăn cỏ tại một



Gã mù què trước sân rồng (trang 3)

bãi đồng rộng mênh-mông dưới chân núi Hoàng-Hoa-Sơn. Một lão đạo-sĩ bỗng ở đâu tới, chào con. Con hỏi đạo-sĩ ở đâu, hàn-huyên vài ba câu chuyện, nhân-tiện tới bữa, con liền mời đạo-sĩ cùng ăn với con. Hai chúng con hết

(1) Ở xứ Ả-Rập người ta biết nhau giấu sang đến-bực nào, thời chỉ cần hỏi qua cái số lạc-đà là bao nhiêu thôi.

chuyện gần xa tới chuyện giàu sang. Đạo-sĩ bảo có biết một nơi nhiều của cải lắm, dầu dùng 90 con lạc-đà của con, vị tất đã khuân được một phần nhỏ. Cái tin này làm con ngạc-nhiên và sung-sướng vô cùng. Không thể tự chủ được nữa, con bá lấy cổ đạo-sĩ nói rằng :

«Đạo sĩ thân quý của tôi ơi ! đạo-sĩ là người xa lánh bụi trần không màng danh-lợi, vả lại chỉ có một thân một mình, đạo sĩ dầu lấy của cũng chẳng tiêu dùng vào việc gì cả. Chi bằng đạo sĩ mách cho tôi biết nơi đó, tôi có những 90 con lạc-đà, tôi sẽ lấy được nhiều của, rồi tôi sẽ làm quà cho đạo-sĩ một con tùy ý đạo-sĩ chọn.

Con cho đạo-sĩ như vậy, lâu bệ hạ quả là ít, nhưng lúc ấy lòng tham của con tự-nhiên nó nổi lên dùng dùng, thành thử, 89 con lạc-đà còn lại, con coi không thấm vào đâu đối với một con lạc-đà con biếu đạo-sĩ.

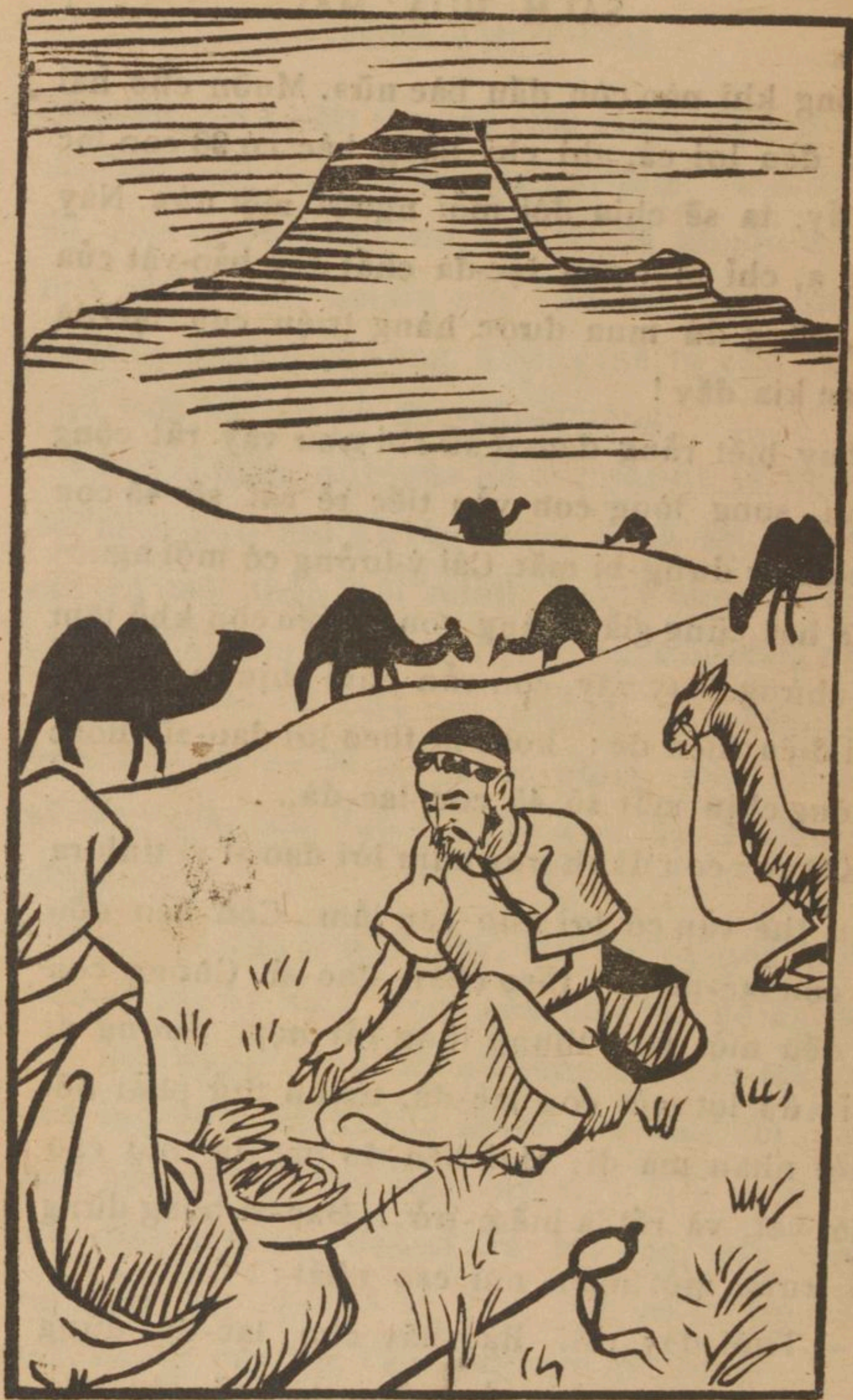
— Nay bác ơi ! đạo-sĩ trả lời con, bác cho tôi như vậy chả há ra ít ỏi lắm ru ? Tôi có thể không nói cho bác biết nơi dễ của ấy. . . . Nhưng thôi, tôi đã có lời hứa với bác tôi

không khi nào còn dấu bác nữa. Muốn cho hai bên đều lợi cả, thì chi bằng bác có 90 con lạc đà ấy, ta sẽ chia đôi mỗi người một nửa. Này bác ạ, chỉ một con lạc-đà chất đầy bảo-vật của tôi, cũng đủ mua được hàng triệu con lạc-đà khác kia đấy !

Tuy biết rằng đạo-sĩ sử chí như vậy rất công bình, song lòng con vẫn tiếc rẻ cái số 45 con lạc-đà tự dung bị mất. Cái ý-tưởng có một người thứ hai cũng giàu bằng con, khiến con khổ tâm vô chừng. Tuy vậy, con vẫn phải chịu một trong hai điều kiện đó : hoặc là theo lời đạo-sĩ, hoặc không chịu mất số 45 con lạc-đà...

Kết cục con đành ưng chịu lời đạo-sĩ vì tính ra như thế vẫn có lợi cho con lắm. Con bèn dẫn 90 con lạc-đà lại, theo chân đạo-sĩ. Chúng con đi đến một nơi thung lũng rất hẹp, đường đi chỉ vừa lọt một con lạc-đà, thành thử phải nối đuôi nhau mà đi. Hai bên đường là núi cao chót vót, và rất là hiểm-trở... Đạo-sĩ bỗng dừng lại trước một ngọn núi cao nhất :

— Thôi đây rồi. Bác hãy cho lạc-đà dừng lại, bảo chúng nằm cả xuống, tôi sẽ chỉ cho



... con liền mời đạo-sĩ cùng ăn cơm (trang 5).

bác biết nơi đề của...

Con làm theo như lời đạo-sĩ nói. Hấn cầm trong tay một khẩu súng, lấy đá lửa châm đốt. Hấn lâm - râm khẩn vài câu, con không hiểu gì cả, nhưng chắc đó là những lời phù - chú, tức thì một đám khói đen nổi lên. Đạo-sĩ gạt đám khói đen ra hai bên, tự-nhiên mặt tường núi mở toang ra, để lộ một kho vàng vô giá. Trong núi là một cái lâu - đài tráng-lệ, vàng bạc sếp đầy từ dưới đất lên đến tận trần. Như một con diều hâu thấy mồi, con chạy tới phía đề của, hăm hở nhặt nhét đầy các bao tải mà con đã mang theo. Giá các bao tải to hơn thế nữa con cũng cố nhét thật đầy, nhưng chỉ sợ sức lực đã không mang nổi ! Chao ôi ! của cải đâu mà nhiều đến thế !

Đạo-sĩ cũng giúp con nhặt vàng bạc, con thấy hấn hình như chú ý đến các bảo-thạch hơn, con liền hỏi duyên cớ. Hấn bảo những bảo-thạch còn quý hơn vàng bạc nhiều, tức thì con cũng bắt chước hấn. Chẳng bao lâu chúng con đã nhặt đầy 90 bao tải, chất lên lưng 90 con lạc-đà. Chỉ còn có đóng cửa lâu đài lại, là

chúng con sẽ chia tay mỗi người một ngã.

Trước khi ra đi, đạo-sĩ còn ở dõn trong lâu-đài, con chú ý nhìn thấy hẵn nhặt những lọ vàng lọ bạc rất to. Hẵn lấy được một chiếc hộp con không hiểu bằng thứ gì lạ, hẵn có đưa cho con xem trong đó chỉ đựng một chắt bột, rồi hẵn bỏ ngay cái hộp vào trong túi rất cẩn-thận.

Đạo-sĩ cũng làm theo như trước, để khóa cửa lâu-đài lại. Hẵn lâm-râm khấn vài câu tự-nhiên hai bên tường đá lại khít vào nhau, tuyệt-nhiên không có một dấu vết gì để lại. Chúng con chia nhau lạc đà, và từ giã nhau mỗi người đi một ngã : con về Bá-hạ, còn hẵn thẳng đường lên Bàn-sô-hạ.

Chưa đi được mấy bước, tự nhiên lòng tham nổi lên xâm chiếm cả lòng con.

Con tiếc 45 con lạc-đà với bao nhiêu của cải chất trên mình chúng.

« Đạo-sĩ cần gì đến những của cải ấy ! con tự bảo thế. Đạo - sĩ là chủ kho của kia mà, nghĩ vậy con quyết tâm lấy lại số 45 con lạc-đà.

Thế là con dùng đoàn lạc - đà của con lại,

một mình chạy theo đạo sĩ, lớn tiếng gọi hân. Đạo sĩ liền dừng lại.

Khi đến gần hân, con liền nói:

« Đạo-sĩ ơi ! tôi vừa xa đạo-sĩ chợt nghĩ tới một việc này, có lẽ đạo-sĩ chưa nghĩ tới. Số là đạo-sĩ xưa nay vẫn quen một mình ngao du, chắc đạo-sĩ thừa biết chẵn nòi 45 con lạc-đà không phải là việc dễ-dàng. Chính tôi đây xưa nay vẫn chẵn quen mà lắm lúc còn bức mình vì chúng vô cùng. Chi bằng đạo-sĩ hãy nghe nhời tôi, nhường lại 15 con cho tôi, còn 30 con, đạo-sĩ đỡ phải khó nhọc. Đạo-sĩ hãy tin như ở tôi, xưa nay đã là người từng trải.

— Bác nói cũng có lý đấy ! bây giờ tôi mới nghĩ ra, tôi cũng lấy làm lo ngại phải chẵn những 45 con. Vậy thì bác cứ việc chọn lấy 15 con, để tôi 30 con cũng được

Con vội vã cảm ơn đạo-sĩ, chọn lấy luôn 15 con lạc-đà của đạo-sĩ ngay. Thật con không ngờ hân lại dễ dàng làm vậy. Cũng vì thế mà lòng tham của con tự-nhiên lại bỗng bật hơn lên. Bụng bảo dạ ta quyết xin thêm 10 con lạc đà nữa của đạo-sĩ mới hân, mình xin 15 con vừa

rồi chả thắm là bao. Thế là, con quên phắt cảm ơn đạo sĩ vừa mới vui lòng nhường cho con 15 con lạc-đà và con lại ngọt-ngào bảo đạo-sĩ :

— Đạo- sĩ ơi ! đạo-sĩ bớt cho tôi 10 con lạc-



...đường đi chỉ vừa một con lạc đà (trang 7)

đà nữa đi. Ấy là tôi thành-thực khuyên đạo-sĩ, đạo-sĩ đừng tưởng tôi tham-lam nhá. Đạo-sĩ chẵn 20 con lạc-đà cũng đủ rồi.

Nghe con nói, đạo-sĩ chẳng nề hà, bằng lòng ngay. Thế là con đã có 65 con lạc đà trị giá

gấp mấy mươi lần của cái của các vị đế vương. Người khác, vào địa vị con, tưởng thế đã là mãn-nguyện rồi. Khốn nạn thay, con lại không thế, ước mong nhiều nữa, lòng tham thật vô độ. Con có khác chi con hải mã, càng uống nước càng thấy khát. Thấy đạo-sĩ dễ-dàng, con đã chẳng nề thì chớ, lại ra công năn-nì, đòi xin mãi, rút cục con lại được thêm 10 con lạc-đà của đạo-sĩ. Tuy nhiên đạo-sĩ vẫn tươi cười như không với số 10 con lạc đà còn lại. Con sung-sướng quá, bá lấy cổ đạo-sĩ mà hôn lấy hôn đề.

— Đạo sĩ sẽ làm cho tôi vui mừng vô kể, nếu đạo sĩ cho tôi nốt 10 con lạc-đà còn lại kia.

Không lưỡng-lự gì, Đạo-sĩ bằng lòng cho con nốt.

— Được, tôi vui lòng biểu bác cả. Nhưng bác nên hiểu trời phật có thể làm cho ta khánh kiệt cũng như ban ơn cho ta giàu có,. Vậy bác nên tiêu dùng đồng tiền cho phải lẽ, và luôn luôn cứu giúp người nghèo khó.

Lúc bấy giờ con có đề tai đâu đến lời khuyên

quý hóa của đạo-sĩ. Tàu Bệ-Hạ, con chỉ mong-mỏi và đương tính cách làm thế nào chiếm được cái hộp đựng một thứ bột lạ mà đạo-sĩ lấy ở trong kho ban nãy. Con vốn biết 90 lạc-đà tải đầy châu-báu, bạc vàng kia giá trị không phải là nhỏ, nhưng con còn cho cái hộp nhỏ kia còn quý giá hơn nhiều. Chao ôi ! còn gì sung-sướng hơn bằng lấy được cái hộp đó. Con tự nghĩ cái hộp ấy hẳn đựng một vật báu vô giá cho nên đạo-sĩ mới có ý giấu con. Thế là con nảy ra ý muốn chiếm-đoạt cái hộp bí-mật nọ. Trước khi từ giã đạo-sĩ lên đường con dịu-dàng nói :

— Đạo-sĩ ời, đạo sĩ còn giữ cái hộp làm gì nữa ! Tôi xem nó chẳng đáng là bao, mà đạo-sĩ giữ, đạo-sĩ cho quách tôi nhá ? Đạo-sĩ đã xa lánh bụi trần, thời vật thử còn cần đến thứ bột ở trong hộp đó làm chi ?

Lần này, đạo-sĩ nhất định từ chối ! Lạ chưa !
Mấy lần trước sao đạo-sĩ dễ-dàng thế ! Quyết là cái hộp có gì bí-mật đây ! Con tức giận quá và định bụng xin lần nữa, nếu không cho, con sẽ dùng võ-lực quyết lấy cho kỳ được. Con đã



Đạo-sĩ làm rằm khân (trang 9)

lấy được cả 90 con lạc-dà khi nào con chịu để mất cái hộp. May mắn thay ! Đạo-sĩ đã bằng lòng đưa nốt cho con.

— Đây bác cầm lấy, bác bây giờ hẳn bằng lòng rồi chứ ? Nào bác còn muốn gì nữa không ? Cứ nói đi, tôi sẵn lòng giúp bác.

Con cầm lấy cái hộp, mở nắp ra, ngắm thứ thuốc bột ở trong, rồi hỏi đạo-sĩ :

— Đạo-sĩ đã có lòng tốt cho tôi cái hộp này, đạo-sĩ làm ơn bảo cho tôi biết thứ bột này dùng để làm gì ?

— Thứ thuốc bột lạ lùng có một này nếu rắc vào mắt bên trái, sẽ trông thấy tất cả của cải, vàng bạc, châu báu giấu trong trái đất, nhưng nếu rắc bột vào mắt bên phải, sẽ mù ngay lập tức.

Con muốn thí-nghiệm, liền bảo đạo-sĩ :

— Vậy thế đạo-sĩ làm ơn rắc thứ thuốc bột đó vào mắt trái tôi xem nào. Chắc đạo-sĩ dùng luôn, nên biết cách rắc.

Đạo-sĩ liền bảo con nhắm mắt trái lại, rồi đạo-sĩ lấy tay miết thuốc lên mí mắt con. Đúng như lời đạo-sĩ, thuốc vừa mới ngấm vào mắt,

con đã nhìn thấy tới tận trung tâm trái đất : Chao ôi ! Vàng bạc, châu báu trong lòng địa cầu sao mà nhiều làm vậy ! Muốn rõ hơn, con yêu cầu đạo-sĩ rắc nốt thuốc vào mắt bên phải của con.

— Ta sẵn lòng bôi thuốc vào mắt bác, nhưng bác có sợ mù không đã, bác quên lời ta dặn rồi chẳng ?

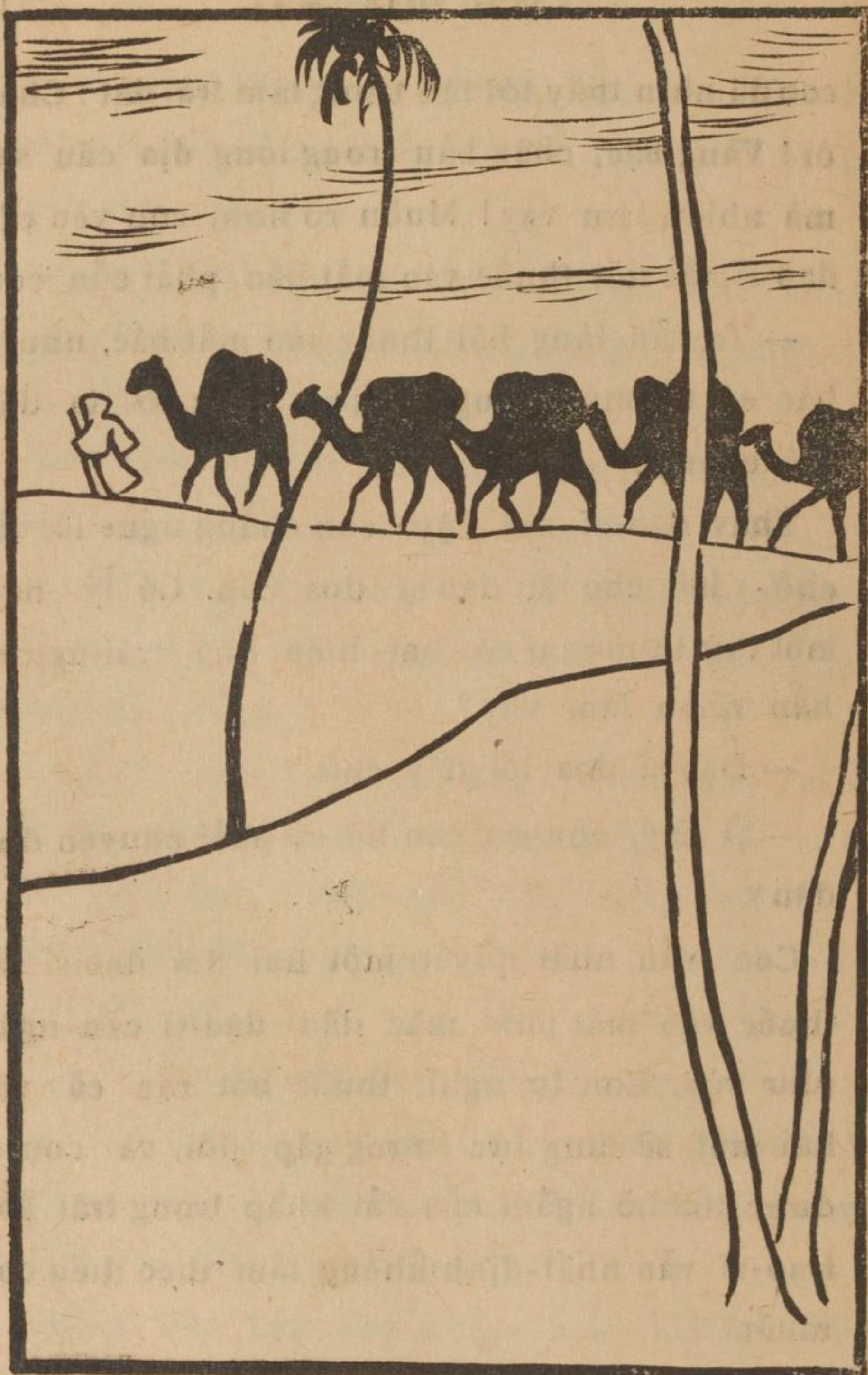
Thấy đạo-sĩ nói vậy, con chẳng nghe lời thì chớ, lại cho là đạo-sĩ dọa con. Có lý nào, một thứ thuốc lại có hai hiệu quả trái-ngược hẳn nhau làm vậy ?

— Đạo-sĩ dọa tôi đấy chứ ?

— Ô hay, chuyện can-hệ có phải chuyện đùa đâu ?

Con vẫn nhất quyết một hai đòi đạo-sĩ rắc thuốc vào mắt phải mặc dầu đạo-sĩ can-ngăn như vậy. Con tự nghĩ, thuốc bột rắc cả vào hai mắt sẽ tăng lực lượng gấp đôi, và con sẽ được tha hồ ngắm của cải khắp trong trái đất. Đạo-sĩ vẫn nhất-định không làm theo điều con muốn.

— Tôi vừa mới làm ơn cho bác chả lẽ bây giờ lại hại bác ngay. Bác nên biết, một khi



Chúng con chia nhau lạc-dạ và ừ gia nhau mỗi
người đi một ngả (trang 10)

mù, bác sẽ khờ sở đến thế nào !

Càng thấy đạo-sĩ chối từ, con càng đinh-ninh là đạo-sĩ ngại công, không muốn cho con ngấm các mỏ vàng, mỏ bạc trong quả đất.

— Đạo-sĩ cứ dọa tôi mãi !

— Tôi đã nói, bác không nghe rồi sau này hối không kịp đâu. Bác hãy dẹp lòng tham muốn lại, đừng ao ước gì quá.

— Tàu Bệ-Hạ, một kẻ khác, vào địa vị con rất sẵn-sàng nghe lời khuyên-nhủ của đạo-sĩ nhưng con lúc bấy giờ lòng tham muốn đã bốc lên, quyết một phen được hả hê nhìn hết thấy châu báu vàng bạc trong trái đất, đạo-sĩ ngăn thế nào cũng không được. Con vẫn nản-nì :

— Đạo sĩ ơi, hãy rắc thuốc bột đó lên mắt phải tôi đi. Đạo-sĩ sẽ làm cho tôi sung-sướng vô cùng trước khi tôi với đạo-sĩ từ giã nhau mỗi người một ngã. Có thể nào, tôi xin chịu không oán-trách đạo-sĩ đâu.

— Ta đã bảo bác không nghe, đừng oán trách ta đấy.

Nói xong đạo-sĩ rắc thuốc bột vào mắt phải con. Thuốc vừa ngấm vào, hai mắt con bỗng

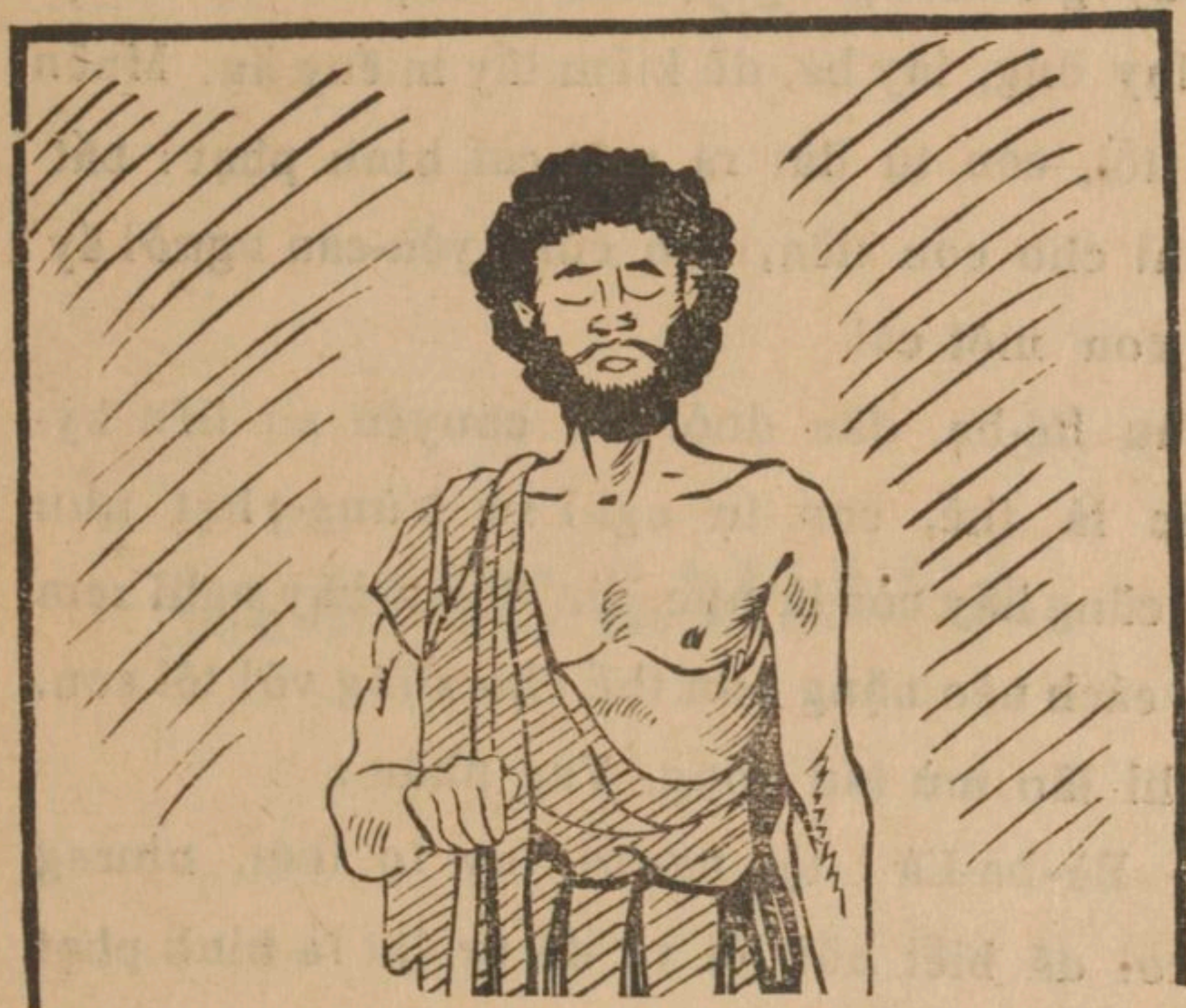
đứng không trông thấy gì nữa, toàn một màu đen tối. Thưa Bệ hạ ! con đã mù rồi. Khốn khổ chưa ! Con rồi rít kêu cầu đạo-sĩ.

— Trời ơi ! Đạo-sĩ cứu tôi với ! tôi quá dại không nghe lời đạo-sĩ nên mù rồi.

— Khốn nạn cho bác ! Bác mù là đáng lắm. Sao bác đã để lòng tham làm mờ ám lương tâm ! Nếu bác nghe lời ta thì đâu đến nỗi này. Ta có nhiều tài kỳ-lạ đấy, nhưng thực quả ta chẳng có phép nào chữa cho bác khỏi mù cả. Thôi bác hãy cầu trời khẩn phật, may ra thương để có thương tình chăng ? Còn ta, ta đã cho bác bao nhiêu của cải, bây giờ ta phải lấy lại mới được, vì ta xét ra bác tham lam vô cùng. Bác không đáng được hưởng sự giàu sang phú quý, mà ta đã cho bác, ta sẽ đem cho người khác xứng đáng hơn.

Con xấu hổ quá, bởi đạo-sĩ mắng con như tát nước vào mặt. Con cứ đứng trơ-trơ ra như phỗng đá chẳng dám nói năng nửa lời. Trong lúc ấy thì đạo-sĩ họp đàn lạc-dà của con lại rồi dắt đi, thẳng đường tới Bàn-sô-hạ. Con kêu khóc lay van mãi đạo-sĩ đừng bỏ con giữa nơi

xa vắng này tội nghiệp, con yêu cầu đạo-sĩ hãy dắt con đến một nơi có người qua lại, nhưng đạo-sĩ vẫn giả ngây giả điên không đoái-hoài tới con.



Thuốc vừa ngấm vào, hai mắt con bỗng không trông thấy gì nữa (trang 19)

Cả ngày hôm đó, con lang thang dờ dẫm chẳng biết lối nào mà đi, khổ sở quá chừng. Mãi tới đêm, con mới gặp một đoàn người ngựa họ thương tình dắt con trở về Bá-Hạ.

Than ôi ! con đang ở một địa-vị tốt-bực giàu

sang có thể gọi là dễ-vương được, bỗng dung nay trở lại hai bàn tay trắng, không còn một đồng một chữ nào thời cực biết bao.

Bây giờ hàng ngày, con vẫn phải ngửa tay đi lạy ông, lạy bà, để kiếm lấy miếng ăn. Muốn hối lỗi, con tự đặt ra một cái hình phạt: bất cứ ai cho con tiền, con cũng yêu-cầu người ấy tát con một cái.

Tâu Bệ-hạ, đầu đuôi câu chuyện xin tiền kỳ-quặc là thế, con tự nghĩ sự từng-l bát như vậy cũng hãy còn là nhe, xin Bệ-bạ hãy nghĩ xem còn cách nào nặng hơn thế cho xứng với tội con.

Khi lão mù tâu xong, Vua phán:

— Bà-ba-Lá! tội người tuy to thật, nhưng người đã biết hối-lỗi và đã tự đặt ra hình phạt để ăn-năn. Thôi từ nay, người đừng làm thế nữa, quý hồ người không tham-lam là đủ rồi. Ta nghĩ cũng thương hại cho nhà người già nua tuổi tác còn phải ăn xin, vậy ta ban cho 50 lạng vàng.

Vua nói xong, Bà-ba-Lá vội quỳ rạp xuống cảm ơn, tung-hô vạn tuế, rồi hôn-hở theo tên lính hầu ra về, với số tiền của vua ban.

SA-MẠC SAHARA

SA-MẠC SAHARA

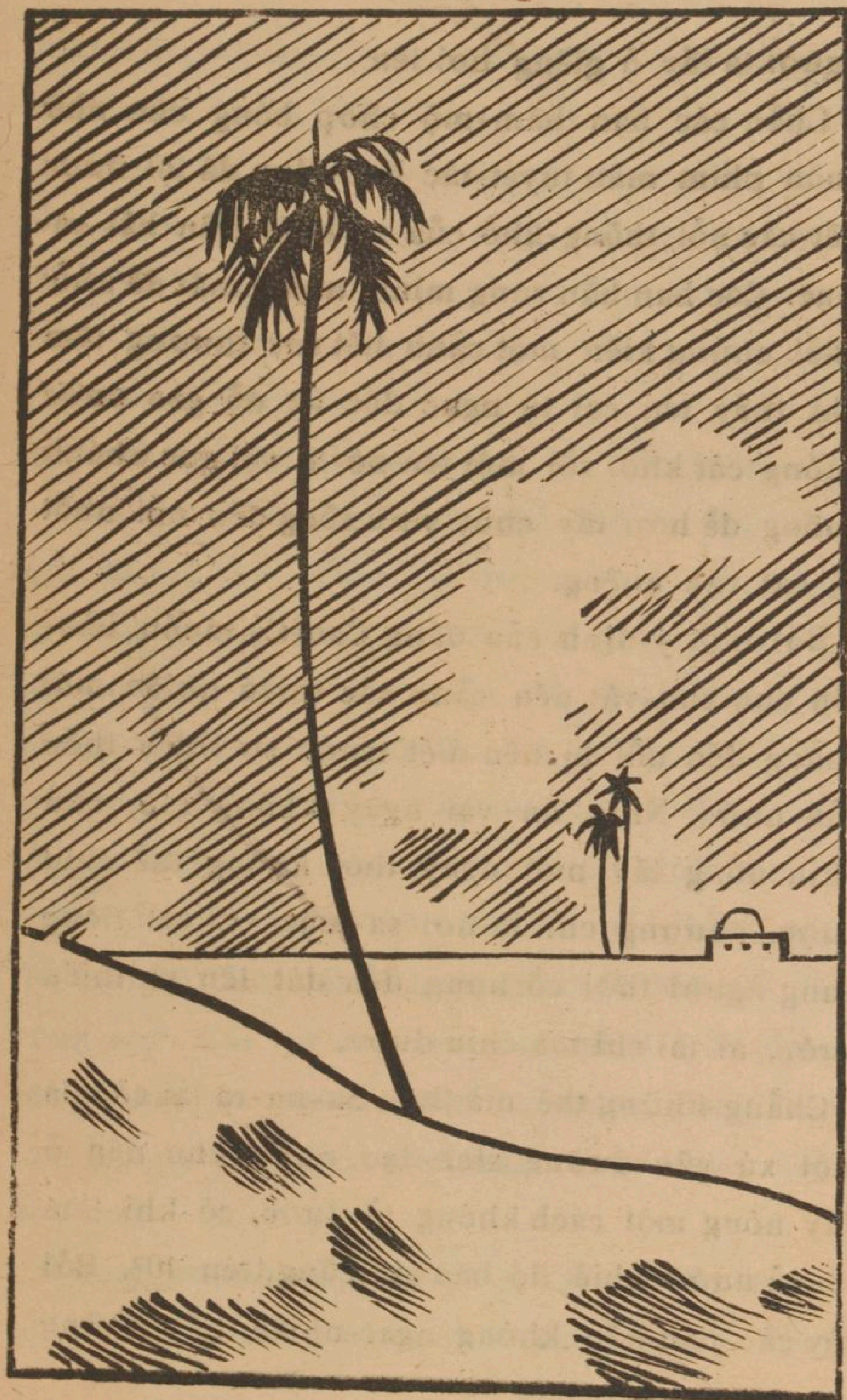
SA-MẠC SAHARA

Nguyễn-văn-Nghiêm thuật

Sa-ha-ra là một bãi sa-mạc rộng lớn nhất thế-giới.

Đó là một biển cát vĩ-dại, bề rộng được 2.000 cây số và chạy dài tới 5.000, gần gấp 6 lần diện tích nước Pháp.

Chỉ một vài nơi, các đoàn lữ-hành thường qua lại và đã chọn làm chỗ nghỉ-ngơi từng chặng đường một, vì chỉ những nơi khí-hậu mát-mẻ cây-cối mới sinh tồn được, thì người ta mới thấy bóng các thổ-dân họp chợ. Những chỗ thiếu nước đều thành hoang vu cả. Đi hàng trăm cây số mới gặp được chỗ có nước mà



người ta lấy ở giếng hơi lên.

Chắc các bạn hâm-mộ chớp bóng còn nhớ cuốn phim màu tuyệt-tác Ben-Hur đã lột được hết các nỗi thống-khổ của sự khát trên bãi sa-mạc. Các bạn hẳn rùng mình nhắm mắt để khỏi phải chứng kiến một cảnh hết sức thương tâm khi thấy tên cai tù ngục độc ác đổ gáo nước xuống cát khô, rồi một tên nô-lệ vội gục nhanh xuống để hóp lấy chút sinh sống đến nỗi nuốt cả cát vào miệng.

Bởi một ý-định của đấng Cao-Cả muốn bảo-tồn cho vạn-vật nên cảnh sắc thiên-nhiên mới chẳng đến nỗi bị tiêu-diệt trước sự thiếu thốn của nước. Nhịn ăn vài ngày không sao, chứ nhịn uống lấy một ngày thời không thể chịu được, phương chi là nơi sa-mạc với cái nóng nung người thời cổ hòng đến dát lên vì thiếu nước, ai tài chi mà chịu được.

Chẳng những thế mà thôi, Sa-ba-ra lại còn là một xứ gần đường xích-dạo nhất, cho nên ở đây nóng một cách không tả được, có khi làm sủi cả nước, nhiệt độ bao giờ cũng trên 40°. Bởi vậy các bạn hẳn không ngạc-nhiên thấy những

người qua sa-mạc lại mặc rất nhiều quần áo thật dày mới có thể chống lại với cái nóng gớm ghê. Nếu họ lại ăn mặc mỏng-manh như ta ở đây thì da họ sẽ lập tức bị sức nóng kinh-khủng của mặt trời làm phồng lên thì rất đau đớn. Cái cách ăn-mặc kỳ-khôi này là theo cái thuyết : « đông the hè đụp » bởi vận quần áo dày kín hơi, bồ hơi ra nhiều, thì mới thấy mát.

Còn ngoài ra Sa-ha-ra chỉ những cát cùng núi đá mà thôi. Trên con đường thiên-lý không thấy gì hơn nữa, ngoài các đồi cát trập-trùng như những lớp sóng biển vỗ rồn trên mặt nước với các trận gió bốc lên mù-mịt cả một phương trời. Những khi cát bay thường hay xảy ra những tai-nạn khủng-khiếp kinh hồn là chôn sống cả một đoàn : người, vật, chẳng còn để lại một chút dấu tích gì sau một cơn gió lốc rùng-rợn. Cái sự ra oai trừng phạt của Hóa-công thực là muôn phần ghê-gớm trong khi loài người vẫn phải nai lưng ra để ehiến đấu với đời.

Trong những dãy núi đá ở sa-mạc Sa-ha-ra phiêu khách công nhận quả núi Hốt-Ga chứa

đầy những bí mật dị-kỳ, sừng-sừng đứng độc lập một khu với cái ngọn cách xa mặt đất là 3.000 thước. Chẳng may người hướng đạo nào nhầm đường lạc vào miền này thời cái chết sẽ cầm chắc trong tay, nếu không mau ra khỏi nơi hiểm nghèo thì chắc hẳn cả đoàn sẽ bị chết khát. Cho nên nó đã trở nên một cấm-địa mà giống người không dám đặt chân tới.

Song ta nên rõ rằng sa mạc Sa-ha-ra không hẳn phải là nơi chưa người qua lại đâu. Trái lại nó là chỗ cho các thương khách cuỡi lạc đà đi từng đoàn một; cho nên một vài năm gần đây người ta đã được thấy bóng xe hơi có động cơ. Còn từ xưa, các lái buôn miền Su-Đăng thường đem các thô sản như: lông đà điểu, ngà voi cùng cát vàng tới miền duyên-lý Địa-trung-Hải để đổi lấy những hóa-phẩm Âu-châu.

Tuy vậy, người da trắng vẫn chưa dám đặt chân đến những miền hoang vu chứa đầy bí-mật của Thiên-công, mãi cho đến đầu thế-kỷ 19 người ta mới lập được một vài cuộc hành trình trên sa-mạc Sa-ha-ra.

Nhà thám-hiêm đầu tiên người Anh Cách-Tôn-Lang 1825 đã một mình không người hộ-tống mà tới phát lá cờ đầu tiên của Tò quốc tại Anh-sa-Lát ngã tư đường của những đoàn lữ khách đi đến Tôn-bích-Tur. Nhưng rủi thay cho Cách-tôn-Lang khi tới miền này thời bị thổ dân đồ ra ám-sát bởi chúng ghét và phản đối những dân ộc theo đạo Gia-Tô.

Cách-Lur là nhà thám-hiêm đầu-tiên của nước Pháp đã may-mắn bình yên đi từ Tôn-Bích-Tur trở về. Cái sự tự-thành này đã mang lại cho Pháp quốc một nguồn lợi thiên-nhiên vô tận. Đề đền bù cho cái tuổi thanh xuân của 28 cái xuân qua người ta đã không quên phục-thù một cách đích đáng cho bổ sự mất một chiến-sĩ anh hùng.

Từ đấy trở đi còn biết bao nhiêu người định noi theo dấu cũ nhưng tiếc thay đều bị thất-bại cả. Đã nhiều người phải hy-sinh cả tính mệnh, mà vẫn chưa đủ làm nản trí cho các người sau và vẫn có một sức hấp dẫn huyền bí, tò-mò muốn vạch bức màn bí-mật của sa-mạc Sa-ha-ra.

Những bức anh-hùng ấy đáng được chúng ta

chiêm-ngưỡng tôn-kính. Bởi cái can-trường của họ còn ở trên những chiến-sĩ, vì một phát đạn nổ hay một nhát dao chưa đau-đớn không-khiếp bằng cái không khí nặng-nề của nơi hoang vu tịch-mịch. Cái sự cả gan của họ còn vượt trên những thủy-thủ, vì các lớp sóng bề đã dàu giữ bằng các đợp cát mù trời.

Cái nghị-lực cương quyết ấy đã nâng họ lên ngang địa-vị các đấng anh hùng, bởi họ đã mạnh bạo tiến bước dễ rồn đùa với sự chết chập dãi, nó là một cực hình cho các kẻ không may.

Ngày nay, bãi sa-mạc Sa-ha-ra đã bị chinh phục rồi. Người ta có thể qua lại bằng một cách bảo đảm, một vài giờ trong những trường hợp khả-nghi xét ra cần phải đề phòng.

Hiện nay nước Pháp đương phục hưng dưới quyền vị nguyên huân quốc lão Thống-chế Pétain đương tổ-chức tiến-hành một công-trình vĩ-đại là lập một con đường xuyên qua bãi sa mạc này.

Vậy bọn-phận ta phải tỏ lòng biết ơn những nhà thám hiểm đầu tiên, bởi họ khôn-khéo đã

mua chuộc được lòng thổ-dân ở Tu-A-Rê là những dân-tộc có tiếng hay phản-bội, có một tinh-thần biểu-chiến trước mọi sự đột-nhập lạ lùng của người ngoại chủng. Những kẻ này nay đã thần-phục, và xung vào đội canh-phòng trật-tự cho các lữ khách trên con đường cát dài dằng-dặc. Họ là tên lính cảm-tử cùng nghĩa vụ và trung thành với một sứ mệnh thiêng liêng của Cao-xanh đã trao cho họ. Vốn sinh trưởng tại đây, nên họ có một sức bền-bĩ không hạn lượng.

Hơn nữa, ta có thể gọi Sa-ha-ra là một xứ sở của sự khát và là tượng hình của thần chết. Người lạ không thể lưu lại hay trú ngụ được, người nào đã qua đây hay đã đụng chạm phải chẳng tài sao khuấy được nỗi niềm cố quốc tha-buơng.

Nhưng dân Sa-ha-ra có cái ý mãnh liệt tỏ cảm tình với chốn chôn rau cắt rốn và họ tin rằng họ sinh ra để bị giam cầm trong biển cát.

Không còn gì đúng hơn nữa. Kẻ nào đã bị cát cầm tù thời đời đời mang một vết hạn

ngàn thu.

Vì sa-mạc Sa-ha-ra không phải chỉ là một khoảng rộng hoang-vu, còn trơ-trụi nữa.

Nó thực là một châu-thồ mơ-mộng cho những khách giang-hồ mã-thượng mà sự hành-động làm tăng giá con người. Ở đây muốn được chiến thắng vẻ-vang oanh-liệt, cần phải đánh bại mọi điều trở lực. Và nếu sự đắc-thắng không mang lại cho ta một sự mừng vui, thì nó sẽ do lòng kiêu-ngạo, hợm-hĩnh mà ra.

Ngoài sự thành công vẻ-vang rực-rỡ, ta còn cần phải thêm một sức mạnh về hình thể. Trước hết ta phải biết cầm giữ lấy một sức mạnh di thường về tinh-thần, về can-đảm, dai-dẳng và lạnh-lùng trước mọi điều cảm xúc.

Đó là những đức tính tạo cho con người cái danh vọng siêu phàm.

Những người nào có đủ điều-kiện, thời sa-mạc Sa-ha-ra sẽ đặc cách hiến thân cho những người ấy khai-thác.

HÃY ĐÓN ĐỌC HOA MAI SỐ 4

CHIẾC VÒNG BẠCH NGỌC

của THY-HẠC

Sách Hoa Mai số 1

CON SÁO TRẮNG

của **Thy-Hạc** — Giá 0\$10

Chuyện rất vui, ngộ nghĩnh — Hiện đã được nhiều thư bạn khen loại sách Hoa Mai là loại sách có ích cho các bạn học-sinh của các ông bà đốc các trường công và tư.



Giải thưởng sách Hoa Mai

Các bạn mua 1 cuốn sách HOA MAI số 1, giá 0\$10, được dự cuộc thi học-sinh lấy giải thưởng. Giải nhất là 1 con sư tử bằng đồng đen, đáng giá 30\$00 (ảnh dưới) và nhiều giải khác nữa. Các bạn xem thể-lệ cuộc thi ở bìa sách Hoa Mai số 1



Giải - thưởng
sách Hoa-Mai
Cộng-Lực Hanoi

ĐÃ XUẤT BẢN

THẨM HIỂM

MẮT TRẮNG

(*Hoa-Mai số 2*) của **VŨ-TINH**

Một cuốn sách xưa nay
chưa từng thấy, chuyện
rất vui, có tính cách khoa
học, xem rất có ích

_____ Giá 0\$10 _____

Novembre 1941 xin đón coi

Chiếc vòng Bạch-ngọc

(Sách *Hoa-Mai số 4*)

của **THY-HAC** Giá 0\$10

Cuốn « **Con Sáo Trắng** » của **THY-HAC**
đã được hoan-nghênh nhiệt-liệt, vì chuyện
vui, văn-chương lưu loát.

Cuốn **Chiếc vòng bạch ngọc** của **Thy-**
Hac còn ngộ nghĩnh, còn lý-thú hơn nhiều



Nhà in Cộng Lực Hanoi xuất bản